

Núm. 395 Any XXXIV

BONA PAU

MONTUÏRI

GENER 1986

1985, UN ANY HARMONIÓS

La proclamació del P. Martorell com a fill il·lustre va aglutinar la participació de gran part de montuïrers

Pot ésser que no tots els nostres lectors hi estiguin d'acord, però els qui vivim els esdeveniments succeïts a Montuïri des de molts anys enrera,

hem de conceptuar l'any recentment acabat com un any harmoniós.

Es ver que n'hi haurà que tendran una altra imatge, però examinat objec-

tivament, des del començament a la fi, no s'han translluïts a l'exterior fets rellevants que mostrin el contrari.

Es més, dins Montuïri, ens consta, hi ha un nombre determinat de persones, el nom dels quals ens veim obligats a callar, que constantment s'esforcen perquè hi hagi harmonia entre entitats, partits polítics, governants, grups... inclús entre els mateixos que els integren. Persones, dit per elles mateixes, que estarien millor a ca seva, sense posar-se en res ni indisposar-se per ningú; però consideren que la seva in-

(Passa a la pag. següent)

- **34 ANYS** de vida compleix BONA PAU aquest mes.
- **LA PROCLAMACIÓ** del P. Martorell, fill il·lustre, resultà una festa esplendorosa.
- **L'ORGUE** a la fi es podrà restaurar: S'han concedit un milió de pessetes.
- **EL COR PARROQUIAL** fa aproximadament 75 anys que existeix.
- **ELS VESTUARIS** d'Es Dau foren inaugurats el 8 de desembre.
- **LA CLASSIFICACIÓ** del Montuïri encara ha millorat més.
- **522 LITRES** d'aigua, l'any 1985. No havia plogut tant des de 1979.
- **EN 11 PERSONES** ha disminuït Montuïri l'any passat.

Un homicidi de 1663: Joan Bal·le «Recolat»

Els montuïrers del segle XVII que figuren en les presents declaracions giren entorn d'un cas d'homicidi d'un tal Joan Bal·le, de malnom Recolat. Resulta ben curiós trobar en aquests documents el nom del batle Rafel Mas, la família del qual possiblement donaria nom a les cases situades cap al darrer cantó del carrer Major, al carreró que puja a la Plaça Vella i a la Creu ben coneguda de tots.

Per altra banda, aquest relat aporta noms de llocs ben familiars entre nosaltres: Sa Cova, Son Rossinyol, Son Mayol, Son Vanrell, S'Hostalet Nou, Son Pujol... També hi surten llinatges que perduren fins el dia d'avui, i que són tan corrents com: Miralles, Mas, Ferrer, Gomila, Socies, Verd... o malnoms com «Xiu», «Moiana».

Tot el conjunt, encara que es tracti d'un tràgic fet de violència, ens serveix per a retrobar la nostra mateixa llengua parlada i escrita i unes arrels que han perdurat a través de 322 anys, malgrat totes les dificultats que han hagut de vèncer. L'espontaneïtat dels diàlegs reproduïts i dels detalls explicats ofereixen unes pinzellades de realisme que ens fan viure la història com si l'haguéssim viscuda de prop.

Algunes paraules o expressions antigues o tècniques, pròpies de documents judicials d'aquella època, queden aclarides en unes notes al peu del document per a facilitar la comprensió del text.

Així anaven en aquell temps quan ocorregueren els fets que es descriuen.

Amb un mocador al cap i el capell amb la mà, veim aquest pagès portant guardapits, saio i calçons amb bufes.

PART A L'AUDIÈNCIA

Dia 11 de setembre de 1663 el Batle Reial Rafel Mas * donava part a la Reial Audiència: «Donant-me avis la persona

de Gabriel Miralles com venint de la ciutat circa dos hores de la nit en companyia de Juan Bal·le, alias Recolat, circa tres milia passes¹ lluny de la present vila de Montuïri los surtiren dos homens (qui son i cada un d'ells se anomenaren per son som) i digueren a lo dit Gabriel Miralles que anàs en bona via² i que lo dit Juan Bal·le lo havien menester i lo interin³ que estava fent lo avis trobaren mort de una ferida a lo ull i l'altra en lo costat de arcabussades i jo en continent⁴ lo aní aportar i per mon descàrreg done avis a V. Sinyoria il·lustríssima. Dat en Muntuiro als 11 de setembre de 1663. Rafel Mas Batle Real».

DECLARACIÓ D'Elisabet Bal·le

Declaració de Elisabet Bal·le vidua deixada de Juan Bal·le, Brasser, de 34 anys: diu que son marit estava per misatge a Son Rossinyol i que havia tres setmanes que no l'havia vist i que despusahir sentí a dir que lo havien trobat mort ferit de arcabussades, que era llàstima de veure tant mal tractat, i ja podia que ja era coneixedor lo havien mort lo dia abans...

(Continuarà)

¹ Tres milia passes significa tres mil passes.

² Anar en bona via: voldria dir fer el seu camí tranquil.

³ Lo interin: expressa el temps que va passar mentrestant.

⁴ En continent: vol dir tot d'una, immediatament.

1985, UN ANY HARMONIÓS

(Ve de la pàg. anterior)

tervenció és convenient i eficaç encara que a vegades comprometedor.

Possiblement i degut a aquesta labor, durant l'any 1985 hem pogut viure en concòrdia; i gràcies al seu constant esforç, s'han realitzat actes de diferents tipus i duit a terme empreses pel bé del nostre poble.

Hem de reconèixer que no tothom ha participat a tot, més que res per motius ideològics: però també s'ha de dir que no hi ha hagut estridències tan significatives com per a boicotejar les empreses realitzades. I això s'ha d'agrair a aquestes persones al·ludides, persones de seny que han posat pau i

en gran manera ho han aconseguit.

Durant l'any passat hem pogut contemplar, aprovar i enaltir actes i fets tan destacats com la celebració del 50è. aniversari de les Escoles, la incorporació dels cinc membres de la Coalició Popular a l'Ajuntament, l'ascens del C.D. Montuïri a 3.ª Divisió Nacional de Futbol, la reforma de la Plaça Major, la proclamació del P. Martorell, Fill il·lustre de Montuïri... i altres que potser ens hagin passat per alt, però que, tots junts, han contribuït a poder viure amb l'adient concòrdia que qualifica, per a nosaltres, l'any 1985 com un any harmoniós.

O. Arbona

NOCES D'OR MATRIMONIALS

1936 - 1986

Dia 18 de Gener de 1936
es casaren

Joan Bauzá Moll «Pelut»
amb

Margalida Amengual Bauzá
«Vaquerina»

BONA PAU, amb motiu de les nocces d'or matrimonials, s'uneix a l'alegria de tota la seva família, els felicita i desitja que puguin viure plegats molts d'anys.

ELS DEU FETS MÉS DESTACATS DE 1985

1. La celebració del 50è aniversari de la inauguració de les escoles, esdeveniment que fou enaltit per l'assistència del Rector de la Universitat Balear i el Director Provincial del Ministeri d'Educació.

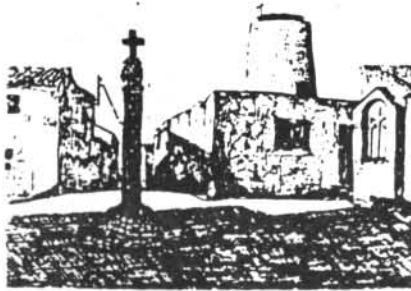
2. L'aprovació, una vegada resoltes les al·legacions, per part de l'Ajuntament, de les Normes Subsidiàries.

3. La commemoració del cinquantenari de la instal·lació de la Caixa de Pensions a Montuïri.

4. La reincorporació, després d'un any i mig, dels cinc regidors de la Coalició Popular a l'Ajuntament.

5. La revisió de la Contribució Urbana, fet que produí fortes queixes, xerrades aclaratòries, 400 firmes demanant reducció... però no deixaren la gent convençuda.

6. L'ascens del C. D. Montuïri a 3.ª Divisió Nacional, una gesta que donà eufòria d'èxit esportiu, quan aleshores deu equips actuaven en competicions.

7. La reforma del sòl de la Plaça Major, de la qual no en romangueren satisfets ni els regidors ni el poble, si bé una posterior esmena els hi ha deixat a tots.

8. La visita pastoral del Bisbe i l'elecció del nou Consell Parroquial de Pastoral, fets destacats dins l'aspecte eclesial.

9. La restauració interior del campanar, tasca necessària ja que les campanes corrien perill de caure.

10. L'homenatge al P. Martorell amb motiu de la declaració de fill il·lustre en reconeixement als seus mèrits en el camp de la música.

UN GREU

PROBLEMA

SOCIAL:

LA MALALTIA DE
L'ALCOHOLISME

A tot el món està admès que l'alcoholisme és una malaltia i no simplement un vici. El tan debatut dilema de si l'alcohol és bo o dolent ha restat completament aclarit i establert que ingerit amb moderació no pot ocasionar problemes, però que l'habitud exagerada pot convertir una persona en una autèntica desferma humana.

No s'ha demostrat que la malaltia de l'alcoholisme es transmeti genèticament, però en una llar on un dels conjuges sigui alcohòlic, hi ha un elevat percentatge de contagi entre pares i fills, ja que està demostrat que la figura del pare —en el que és bo i en el que és dolent—, normalment, és imitada pels fills. No solament l'hàbit és el desencadenant de la malaltia de l'alcoholisme, ja que aquest generalment, de no estar condicionat per una alteració emocional, condueix a problemes físics, no per això sense interès, però menys destructius que els psíquics.

Des d'un temps ençà ha augmentat la consciència social vers el problema de l'alcoholisme —sens dubte el problema social més greu del nostre temps—, ja que no afecta només al malalt com a individu, sinó també a tots els qui l'envolten. Les estadístiques oficials determinen que s'acosten als quatre milions de malalts alcohòlics a tota Espanya (mig milió són dones), això suposant que no hagi estat superat aquest nombre. Això equival a dir que més de deu milions d'espanyols, bé directament (els malalts) o indirectament (els familiars), viuen el problema d'alcoholisme.

RAMON DRAPER MIRALLÉS

BONA
PAU

Director

Onofre Arbona Miralles

Redactor en Cap

Gabriel Gomila Jaume

Redactors i Col·laboradors

Joan Miralles Monserrat

Bartomeu Tauler Valens

Catalina Sastre Pericàs

Maria Roscar Miralles

Joana Martorell Nicolau

Andreu Genovart Orell

Joana Mas Mesquida

Fotògrafs

Pere Escalles Mir

Bartomeu Tauler Valens

Andreu Genovart Orell

Dibuixants

Mateu Rigo Bonet

Catalina Sastre Pericàs

Administració

Aina Socías Miralles

Joana Ramonell Sastre

Graons i plaça,
Racó polític,
Fassers,
Espai de la llum i del vent

Joan Mateu Oliver, de Meià

El cantador més veterà sintetitza l'evolució del Cor Parroquial

«En temps del Rector Isern, devers l'any 1910, ja hi havia un Cor d'homes i un altre de dones, i aproximadament desde 1917 fins a 1924, a l'època de don Gori, el Cor va romandre un poc així... Després vingué el Vicari Munar i el va tornar reorganitzar».

Aquesta és la descripció que ens féu En Joan Mateu, «de Meià», del temps que recorda més antic, a qui hem volgut entrevistar per esser el cantador més veterà del Cor de Montuïri.

—I dels teus primers anys, què pots dir?

—Vaig combregar l'any 1925 i des d'aquell any pertences al Cor Parroquial. Aleshores hi havia dues seccions: una d'homes i una altra de dones. Les dones cantaven d'abaix i nosaltres de damunt, però no assajàvem ni cantàvem mai plegats, sempre separats.

—Què recordes de les primeres actuacions?

—La primera missa important que aprenguérem fou una a tres veus d'home, en la qual En Pep Malherba (pare de l'actual director de la banda), que tenia una veu de baix excepcional, feia els «solos». També n'aprenguérem d'altres.

—Qui era el director?

—El mateix don Joan Munar, però quan ell mancava qualsevol de nosaltres, sobretot En Pere Sampol, agafava el compàs i tots seguíem. Ara bé, cantà-

vem un poquet a premudes, no érem cap cosa extraordinària.

—Va subsistir molt, aquest Cor?

—Va subsistir fins que vingué el Moviment. En aquells temps el Vicari Munar se n'anà a Lloret i essent temps de guerra, sols cantàvem quan els cantadors ens trobàvem a Montuïri. Naturalment no assajàvem, sols cantàvem peces sabudes.

—Com es va reorganitzar?

—Totd'una, després de la guerra, va començar a dirigir En Tomeu Sampol Verger i pocs anys després vingué don Pep Estelrich i es va reorganitzar, fent-lo possiblement el Cor més nombrós de Mallorca.

—Podries donar una data?

—Sí; el dia de Sant Bartomeu de 1945, després d'haver-la assajada, ens «atrevírem» a cantar la «II Pontificalis» d'En Perossi, possiblement la més important d'aquest autor. La cantàrem amb violins, contrabaixos i altres instruments.

—Com va continuar els anys següents?

—Després de l'anada de don Pep Estelrich (1948) tot d'una va seguir un poc per inèrcia; i en temps de don Bernat (1951-1955) vingué per aquí En Joan Daviu a festejar, i com que tenia una excel·lent veu de tenor, s'hi afegí i encara varem impulsar més el Cor.

—Heu tingut alguna crisi?

—Sí; però abans he de dir que en temps de don Jaume Cabrer (1955-60) i a conseqüència del Vaticà II, assajàrem coses noves d'acord amb el seu esperit. Després vingué el Rector Vallespir (1961-70) i el seguí el Rector Rigo (1970-

— El Cor parroquial, nodrit d'homes i dones, de persones joves i d'edat, enalteix les solemnitats religioses de la nostra església

- «El Cor fa aproximadament 75 anys que existeix i durant aquest temps ha tingut moments alts, baixos i crisis».
- «En temps del Vicari Munar i de don Pep Estelrich rebé grans empenyes i amb l'arribada d'En Daviu millorà el conjunt».

77) i n'era director En Baltasar «Putxo» i a l'entretant tot seguia amb normalitat. Però pels anys 78 hi va haver una crisi i passarem per uns moments llargs. Aquests anys (1950-1980), el Cor funcionava com una entitat autònoma, assajava i cantava pel seu compte i per afició, hi hagués el Rector que hi hagués.

—Ara cantau plegats homes i dones...

—Ja es veu. Quan vingué l'actual Rector (1979) o des d'un poc abans, vàrem tornar a cantar plegats homes i dones i així el Cor ha rebut un gran impuls. I com es veu no passa res.

—Com qualificaries el Cor de Montuiri?

—Té un caire especial. No pren part en les trobades o agrupacions de Corals, perquè és un Cor que confia un poc en les seves aptituds, es fa un poc per generació espontània. Les coses de disciplina real no li van gaire bé... o sia un Cor de vertaders aficionats que volen cantar per a l'Església.

—Què més podries dir-nos?

—Que en l'actualitat està compost aproximadament per una dotzena d'homes i una altra de dones i cantam misses a tres i quatre veus i d'ençà una sèrie d'anys unes dues tercers parts del nostre repertori està integrat per obres del P. Martorell.

—Per acabar, podries contar-nos alguna anècdota?

—L'any 1945, després d'haver passat tot un estiu a Lluc per raons de salut i sentit allà els Blauets, una vegada tornat a Montuiri per a Sant Bartomeu, —jo no cantava per malalt— quan vaig sentir cantar el Cor de Montuiri, aquí, la «II Pontificalis» d'En Perossi, vaig daval·lar del Cor a baix, quasi per inèrcia, per a sentir-lo més bé, i tan bé cantaven que vaig quedar sorprès i molt impressionat a la vegada.

Des d'aquí volem expressar la satisfacció que sentim els montuirers per a la nostra Coral. Delecten i fan més agradoses les funcions a l'església. És per això que els desitjam que continuïn així.

Onofre Arbona

A S'HA DIT QUE...

... ses nostres autoritats, no «autoridades» —com deia es Diari de Mallorca— necessiten altaveus, si volen que es pobles les senti. Amb un poc de sort, els reis els hauran duit un equip de megafonia, i així es podran expressar a pler, i es públic no haurà d'assistir a un cine mut.

... Pancartes i manifestacions a Matines: I què diu això? vès... «coses modernes»! Aquests capellans d'avui en dia ja mos han tornat europeus, amb això de s'entrada an es Mercat Comú.

... certes madones —perdó, senyores— se lamentaven que es dia de Nadal fés tan poc fred. «No pareix Nadal», deien. I tot era perquè, a s'hora des vermut, no podien lluir s'abric de pells...

... s'estrella de davant l'església és de lo més semblant a sa dels Reis de bon de veres: aixuaixi apareix, i així desapareix. Ho deim perquè l'any passat no hi era i enguany torna anar tan encesa que la veuen de Porreres... si sa coa no li cau.

... què me'n direu del Montuiri? No sé si hauríem d'anar alerta que no pugui a l'II Divisió. La cosa va disparada, sobretot després vèncer l'Hospitalet, empatar amb l'Sporting de Maó i guanyar al Ferreries. O sia, no ha perdut cap partit en es mes de desembre.

... es campionat de truc va a «tope». An es final hi haurà una sorpresa... què serà? Això, una sorpresa.

... molts que se moren, pocs que neixen, i manco que se casen per aquí! Ja me direu on anam, d'aquesta manera! Qui sap si convendria cridar s'oficina de planificació familiar... però perquè ajudàs a fer augmentar sa natalitat, segons a on.

... si qualcú té ets orgues espanyats, ara donen duros per restaurar-los.

... a sa festa de fi d'any des vells hi havien d'haver col·laborat tots es fills o filles que hi tenien es seus pares. Sempre són ses mateixes persones sacrificades, i vindrà un dia...

«Els nins d'avui seran els homes de demà». ¿Serà suficient el nivell cultural de la majoria dels estudiants d'avui per dirigir el poble de demà?

EN XERRIM

LA PROCLAMACIÓ DEL P. MARTORELL FILL IL-LUSTRE

Tots els actes foren molt lluits

Dels tres parlaments que honraren la proclamació del P. Martorell, fill il·lustre de Montuïri, n'hem tret els següents paràgrafs més significatius:

Miquel Gayà, Poeta

«El P. Martorell s'ho mereix tot; Mai no ha tingut una mirada d'horitzons closos i limitats. De fora ha après a veure Mallorca en la seva essència més pura. En la seva obra se salven l'ànima, l'esperit d'aquesta terra, les paraules i la llengua d'un poble que no vol morir mai».

Jeroni Albertí, President del C. I. M.

«Mallorca reconeix els mèrits del P. Martorell. Vull anunciar avui, aquí, a Montuïri, que Mallorca també té un deure de gratitud i esper poder-li entregar prest la medalla d'honor i gratitud de Mallorca».

Pare Martorell

«Aspiració de tota la vida fou *defensar* la nostra cultura, la nostra llengua, la nostra cançó; *preservar* àvidament el patrimoni autòcton de les depredacions pirates i de les imposicions tiràniques; *inspirar-me* abundantment en els modes i en les cadències del cant popular; *embriagar-me* de l'aroma de la nostra pagesia; *viure* a l'aguait constant; *no endormiscar-me* damunt les conquestes».

Els actes més importants de la diada: el descobriment de la placa del carrer i el moment de rebre el nomenament de fill il·lustre.

Jornada esplendorosa

El diumenge 15 de desembre de 1985 passarà a la posteritat com un dels dies més esplendorosos de la història de Montuïri. La proclamació del P. Martorell, fill il·lustre del nostre poble —primer i únic fins ara, del que es té constància— bé es mereixia una diada lluminosa i solemne com calia a una efemèrides d'aquesta magnitud.

La festa va discórrer tal com estava programada. Juntament amb els montuïrers que senten estimació per les nostres coses i per la nostra cultura, hi participaren ciutadans d'altres pobles, amics i admiradors de l'homenatjat i tots encapçalats pel President del Consell Insular de Mallorca, Jeroni Albertí.

De entre els actes cal destacar:

El meravellós concert, la nit anterior, de la Coral «Murta» a l'església parroquial d'on els assistents en sortiren ver-taderament complaguts.

La prodigiosa actuació de la Coral Parroquial a la Missa solemne que presidí el mateix P. Martorell: tot quant cantaren eren composicions compostes i harmonitzades pel nostre eminent músic. Fora de l'església ens va delectar la banda.

La peroració de l'Ilm. poeta Miquel Gayà teixint emotivament la biografia del nostre acadèmic; les paraules del President del C. I. M., Jeroni Albertí agraïnt en nom de Mallorca la tasca del nostre fill il·lustre i el discurs del mateix P. Martorell expressant els seus sentiments, recordant fets de la seva infantesa i remarcant els principis de les seves inspiracions.

L'entrega del diploma, en nom del poble i per part del batle, del nomenament de fill il·lustre a favor de l'Ilm. Dr. P. Antoni Martorell Miralles.

La mostra del quadre de l'homenatjat, obra del gran pintor Joan Miralles, en el Saló d'Actes de l'Ajuntament i allà mateix la firma, per tota la Corporació, de l'acta del moment.

El descobriment de la placa que dona nom al carrer on ell va néixer.

El dinar de germanor com a culminació dels actes, fent ver aquell dit tan mallorquí: «Tot acaba amb un bon dinar». I així va esser.

O. Arbona

Els tres Reis, acabats d'arribar de l'Orient, adoren al minyó Jesús, devora l'altar major de la parròquia de Montuiri.

Premis del Certamen

El Certamen Literari Local de la Campanya de Normalització Lingüística ha estat un èxit en quant a participació. Són més de 200 els treballs presentats i la selecció s'ha allargat algunes setmanes.

L'entrega de premis està anunciada pel 17 de gener (St. Antoni) a les Escuelas, a les 4'30 de l'horabaixa.

Societats de Caçadors

Dimissió del President

La Societat de Caçadors de Montuiri ha remès als seus socis la següent nota:

«A la reunió de la Junta Directiva celebrada el divendres dia 6 de desembre, En Jaume Martorell, fins ara President de la Societat, va presentar la dimissió. Devant això, la Junta Directiva (tenint en compte el Reglament que regeix els Clubs i Associacions), va decidir que passàs a ocupar el càrrec de President en funcions, En Joan Beltran Solivellas (actual Vice-President), fins a les properes eleccions, el mes de juny».

Nit de Nadal

L'Associació de Pares del col·legi públic «Joan Mas i Verd» va reunir cent-cinquanta persones a la Nit de Nadal en el menjador escolar. Hi va haver frit, porcella, ensaïmada i xocolata i, el més important de tot: que els nins s'ho passaren «juppi».

Tercera Edat

Festa de fi d'any

El 30 de desembre, en el menjador de les escoles, els montuïrers que integren l'Associació de la Tercera Edat, celebren gojosament la festa de fi d'any. Ho feren a fi que la nit del 31 de desembre els propis fills poguessin disfrutar en tranquil·litat del sarau propi de gent jove.

Uns 200 majors es camparen molt bé amb xocolata i ensaïmades en abundància, i xampany i altres pastissos. Tampoc hi mancaren els boleros i acudits i, fins i tot, el Cor Parroquial va voler també contribuir a alegrar la festa amb nades i altres polifonies.

Alguns d'ells ballaren i se'n desferen tan bé com en la seva joventut.

Restauració de l'orgue

La Comissió de Cultura del Consell Insular de Mallorca a la reunió del mes de desembre acordà concedir una subvenció d'un milió de pessetes per a la restauració de l'orgue de l'església de Montuiri.

Així es podrà dur a terme una millora, la qual, en diferents ocasions, ja l'havíem demanat des d'aquestes pàgines.

Vestits nous per als Reis

La festa de l'arribada dels Reis d'enquany ha estat molt lluida. Gràcies a una ajuda extraordinària del Consell Insular i a la preocupació d'En Biel Mayol «Llobet», els Reis han estrenat tot un nou i pompós vestuari, corones i altres ornaments.

A més d'aquesta millora, la nit del 5 de gener també cantà el Cor Parroquial a l'església, el temps de l'adoració al Nin Jesús.

Com sempre, la màgia d'aquesta nit feia bategar els corets dels infants d'emmoció i d'alegria.

De l'Ajuntament

Acords de la sessió plenària del mes de desembre

No eren molts els punts que es tractaren a la sessió del ple de l'Ajuntament del mes passat. Aquests foren els resultats dels punts tractats:

S'aprovaren les certificacions d'obres del «Local Social i Vestuaris en es Dau» i de la «Instal·lació d'una planta depuradora», i el «Projecte d'execució de menjador i cuina a l'edifici per a la tercera edat».

S'acordà «solicitar la cooperació tècnica per a la redacció del projecte d'una residència per a la tercera edat».

També es va acordar «donar el nom de Carrer de Sa Mostra al carrer paral·lel al de Na Païssa».

Per altra part, també es va «aprovar el projecte del Concert Ajuntament-Insalud per a la utilització del Consultori Local. L'Insalud aportarà a l'Ajuntament 20 pessetes mensuals per cartilla en concepte de manteniment i neteja».

Nit de Cap d'Any

Montuiri va celebrar la seva Nit «Vella». Com és costum des de fa uns anys, a la plaça hi va haver festa, trull i sarau: A les 12 s'escoltaren les 12 campanades. La bulla va continuar després amb ball a les portasses de Can Joan Serra, ball gratuït organitzat per l'Ajuntament.

PLUVIOMETRE

DESEMBRE 1985

Dia 8	6,5 lts.
Dia 9	15,6 lts.
Dia 14	0,8 lts.
Dia 22	7,8 lts.
Dia 23	3,0 lts.
Dia 29	55,0 lts.
Dia 30	3,0 lts.
Dia 31	3,5 lts.

TOTAL 95,2 lts.

RESUM DE L'ANY

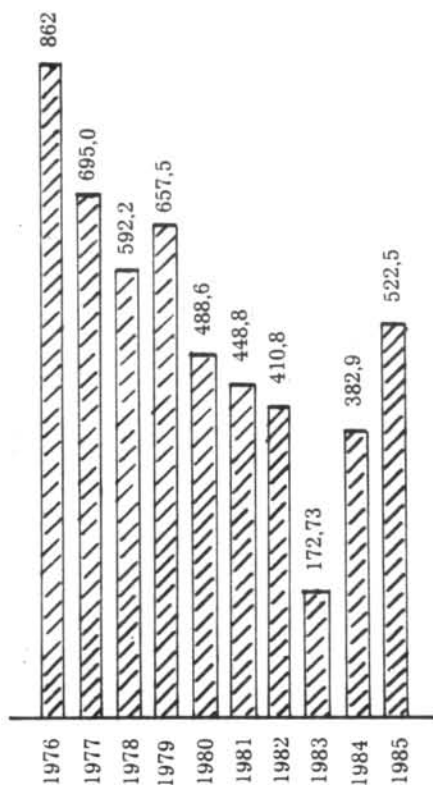
Gener	29,5 lts.
Febrer	9,6 lts.
Març	84,8 lts.
Abril	12,3 lts.
Maig	61,7 lts.
Juny	—
Juliol	—
Agost	—
Setembre	40,3 lts.
Octubre	73,8 lts.
Novembre	115,3 lts.
Desembre	95,2 lts.

TOTAL 522,5 lts.

Mes de més aigua: novembre,
amb 115,3 lts.

Dia més plujós: 29 desembre,
amb 55 lts.

PLUJA DELS DARRERS 10 ANYS

25 anys enrera

6 Gener 1961

Don Jaume Cabrer, Rector de Montuiri des del 19 de Maig de 1955; avui s'acomiada del poble per haver estat nomenat Professor i Director Espiritual del Seminari. «Una llarga caravana de cotxes i motos l'acompanyà fins el Seminari».

Heu aixecat mai la vista per afinar les
nostres finestres gòtiques?
(Cap de cantó, carrer Bellavista - Plaça Vella)

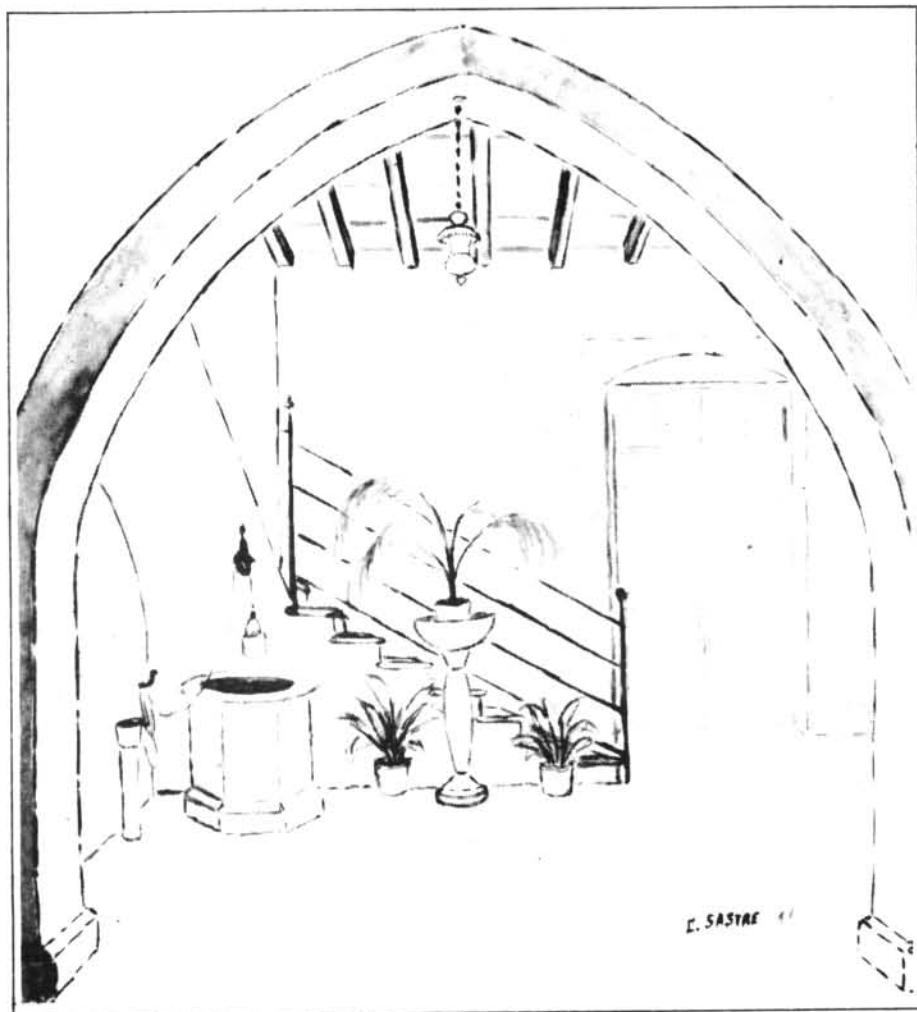

Ajuntament de
Montuiri

BIBLIOTECA MUNICIPAL

Noves adquisicions

- El libro de la música. Para una mejor comprensión de la música.* Diferents autors
El gran libro de la Danza Moderna. Debbie More
El català a través dels temps. Lluís López del Castillo
El gran libro de las Setas. Pedro Luis Viani
A mi madre la Mar. Green Peace
Confidencias. La televisión por dentro. Manuel Campo Vidal
Almanaque Mundial 1986
La madre naturaleza. Emilia Pardo Bazán
Los Pazos de Ulloa. Emilia Pardo Bazán
Embarazo, parto y lactancia del bebé. Paolo Bellinger
Apostillas a El nombre de la Rosa. Umberto Eco
Más allá de los labios. Guía al misterio femenino. E. Leslie Leonelli
Los santos inocentes. Miguel Delibes
Historia de España. Pierre Vilar
Gavilla de fábulas sin amor (con 32 dibujos de Picasso). Camilo J. Cela
Cocina selecta mallorquina. Coloma Abrinas Vidal
Mafalda. Quino

La Rectoria té sempre les portes obertes a tothom. Des de l'entrada ja es pot captar aquesta escena d'una casa de frescor renovada, senzilla i d'acolliment.
(Dibuix de Catalina Sastre)

Inauguració dels vestuaris d'Es Dau

El diumenge 8 de desembre fou inaugurat l'edifici de nova construcció situat a la pista poliesportiva «Es Dau», destinat a centre cultural i social i a vestuaris.

Per a aquesta efemèride s'havia organitzat una manifestació de l'esport base entre dos-cents jovenets de Montuïri i Porreres. Es dugueren a terme cinc partits de bàsquet, quatre de futbol-sala i confrontacions d'escacs i ping-pong entre Montuïri i Porreres. Tant la jornada esportiva com la inauguració formaven part del programa d'actes culturals i esportius muntats en torn a la Fira.

Hi assistiren joves esportistes de la comarca, gent de la vila; el vicepresident del Consell Insular, Joan Verger; el conseller d'Acció Social, Miquel Fiol; el parlamentari, Damià Ferrà Ponç; el cap del

departament de l'Esport Escolar, Marcellí Got el qual ostentava la representació del President de la Comunitat Autònoma; el president del Comitè Comarcal dels Jocs Escolars, Bartomeu Barceló; l'Ajuntament de Montuïri i els directors o representants dels col·legis de Montuïri, Verge Monti-Sion i Escola Nova de Porreres.

A les seves intervencions, el delegat d'Esports de l'Ajuntament, Miquel Roig es va dirigir als joves esportistes esmentant la importància de l'esport base i que aquest edifici «es posava a disposició de la comarca». El vicepresident del C.I.M. va parlar de la necessitat de col·laboració entre les diverses entitats, col·laboració que condueix a obres com la inauguració de l'edifici, del qual com a montuïrer se'n sentia satisfet.

BONA PAU agraeix molt de veure el donatiu de 25.000 pessetes que s'ha rebut d'aqueixa entitat amb motiu del cinquanta aniversari de la seva instal·lació a Montuïri. Gràcies.

Sa Rota de l'església des de Na Quintana

El representant de la Comunitat Autònoma, va animar els joves assistents a seguir en l'esport escolar i va encoratjar perquè aquest edifici s'usés al màxim de les seves possibilitats. Va tancar el capítol d'intervencions el Batle de la vila, Francesc Trobat, qui va manifestar que el cost de l'Edifici havia superat els vuit milions de pessetes i va tractar de les construccions i millores que es duen a terme dins el terme municipal.

A continuació, l'Ajuntament en col·laboració de l'APPAA va obsequiar a tots els assistents amb «coca dolça, de verdura i begudes».

FUTBOL

El Montuïri se supera

Ben contents estan els aficionats que els diumenges en el camp d'Es Revolt i altres vegades fora poble poden contemplar l'esforç i rendiment del nostre equip tercer divisionari.

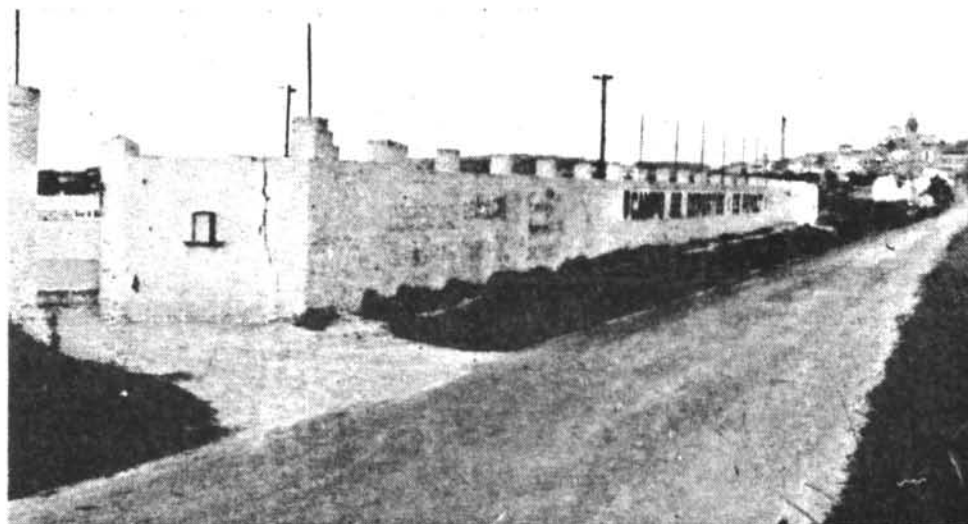
Ni els més optimistes haurien cregut que a la fi de l'any que hem acabat el Montuïri anàs classificat entre els millors: És el vuitè.

Quan ja s'han jugat 18 partits, sols n'ha perdut 6, havent-ne guanyat 9 i empatat 3. Té, per tant, 18 punts i 3 positius.

Cal destacar que dels cinc partits jugats el mes de desembre no n'ha perdut cap, n'ha guanyat tres i empatat, dos.

Estam segurs que si els jugadors durant l'any que ara comença posen el mateix interès i voluntat que hem vist fins ara, a l'acabament de la lliga ocuparan un lloc molt digne dins aquesta categoria nacional.

O. ARBONA

El nostre camp de futbol és aquesta temporada escenari dels millors partits de la seva història. En el torneig que aparella, excepte tres de més alta categoria, els millors equips de Mallorca, hi figura el Montuïri, actualment ben classificat.

Benjamins

Montuïri, 0 - Son Roca, 2
Collerense, 2 - Montuïri, 1
Montuïri, 2 - Sineu, 3

CUINAR EN CASA

POLLASTRE «FIAMBRE»

Ingredients

Un pollastre de dos quilos o més
500 grs. de carn
400 grs. de cuixot dolç fet llesques
primes
4 ous bullits
1 pebre torrat
Olives farcides, pebre bo i sal

Mode de preparar-ho

Es treuen els ossos d'un pollastre, s'hi posa una capa de carn capolada, trempada amb sal i ou cru. Damunt s'hi posen tires de pebre, d'olives farcides i enmig d'ous bullits. Llavors una altra capa de cuixot dolç seguit d'una capa de carn i cuixot. Es cus el pollastre, es ferma ben fort. Després es posa al forn amb un tassó d'aigua, oli, sal, conyac, pastanagó, 2 cebes i una ala de pollastre. Quan és cuit, el «fiambre» també ho és.

(Recepta facilitada per Catalina Sastre).

PREMSA FORANA

Les 40 publicacions

"Dijous", Inca
"Felanitx", Felanitx
"Manacor", Manacor
"Sóller", Sóller
"Perlas y Cuevas", Manacor
"Apóstol y Civilizador", Petra
"Bellpuig", Artá
"Flor de Card", Sant Llorenç
"Sant Joan", Sant Joan
"Llumm d'Oli", Porreres
"S'Encruia", Deià
"El Gall", Pollensa
"Círculo de Estudios", Alaró
"Es Pí Gross", Lloret de Vista Alegre
"Es Saig", Algaida
"Ca'n Picafort", Ca'n Picafort
"Sa Pobla", Sa Pobla
"Cap Vermell", Capdepera
"Diari de Buja", Bugar (*)
"Bona Pau", Montuïri
"S'Arenal", S'Arenal
"Artá", Artá (*)
"Revista de Sineu", Sineu
"Santa Bárbara", Vilafranca
"Llucmajor de Pinte en Ample"
"Portula", Portol (Marratxí)
"Campanet", Campanet
"Veïnats", Calvià
"Lloseta", Lloseta
"Porto Cristo", Porto Cristo
"Algebeli", Muro
"París-Baleares", S'Arracó (Andratx)
"Raiguer", Inca (*)
"La Veu de Llucmajor", Llucmajor
"Coanegra", Santa Maria
"A Tota Plana", Manacor
"Sal i Xeixa", Santanyí
"Campos", Campos
"Sa Font", Son Servera
"Ariany", Ariany

(*) Revistes que han deixat de publicar-se

III Divisió

Portmany, 0 - Montuïri, 2
Montuïri, 5 - Hospitalet, 0
Sporting Maonès, 0 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Ferreries, 0

Juvenils

Petra, 1 - Montuïri, 1
Montuïri, 3 - Sant Jaume, 0
Poblense B, 2 - Montuïri, 0
Montuïri, 1 - Espanya, 1

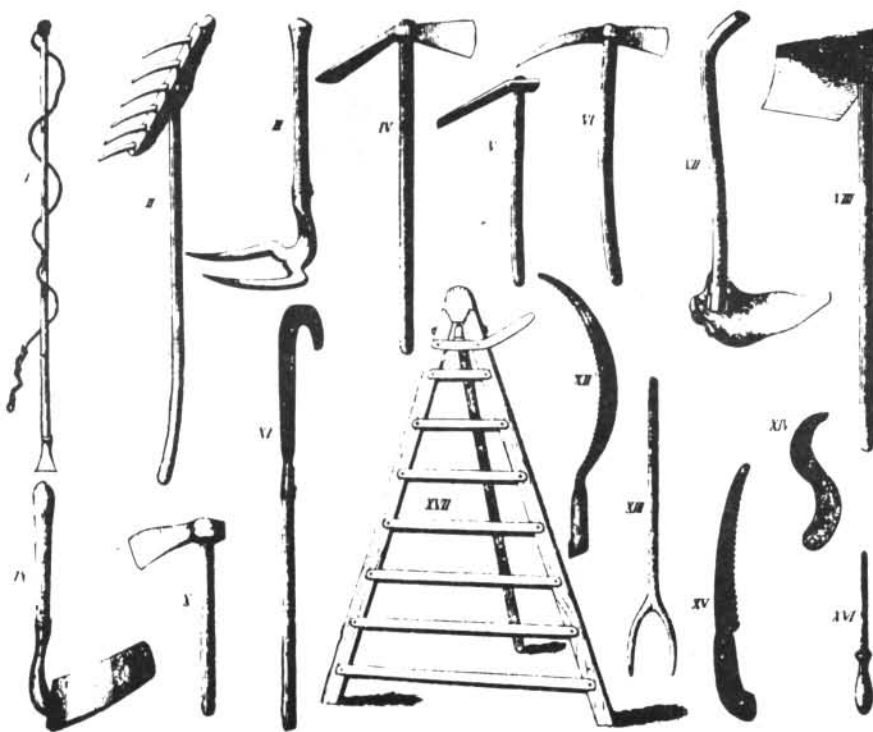
Infantils

Montuïri, 0 - Salines, 1
Margaritense, 3 - Montuïri, 2

Alevins

Sant Marçal, 0 - Montuïri, 3
Porto Cristo, 2 - Montuïri, 3
Montuïri, 1 - Porreres, 1

SI VOLEM BON ANY HEM DE SEMBRAR CADA ANY.

I tothom ho ha de
fer a la seva manera,
amb les seves eines i
amb l'esforç de cada dia.

Per això, el **Consell Insular de Mallorca** du a terme la seva tasca, defensant la qualitat de vida a tots els pobles i ciutats mallorquines, fent arribar a tothom la nostra

cultura i garantitzant
uns bons serveis públics.

I ho fa a través de les
diverses àrees d'actuació: **Area Econòmica, Acció Social i Sanitat, Area de Cultura i Esport, i Area de Cooperació i Ordenació del Territori.** Sembrant perquè tothom pugui recollir els fruits.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SAGRAMENTS SENSE VIDA?

En la nostra societat i en a nostra església continua la pràctica de «demanar sagraments», separada del compromís i de la decisió de formar part d'una comunitat guiada per l'evangeli en el seguiment de Jesucrist.

Són una gran majoria els qui fan batiar els seus fills, els duen a la Primera Comunió, es casen per l'església i volen que es pregui pels seus difunts... Ara bé, per a molts, tot això queda com una sèrie de fets aïllats sense continuïtat, i que no comprometen a una decidida confessió de fe amb una pràctica cristiana conseqüent.

Sembla, per moments, que la «fe» es va arraconant a una qüestió molt individual i que la religiositat es reserva per a manifestacions purament socials i culturals.

Aquesta manera d'actuar és ben poc conseqüent, ja que deim una cosa amb el sagrament que rebem o demanam i en feim una altra amb la nostra indiferència pràctica de cada dia. Tenim el perill de quedar-nos amb una «comèdia més o manco ben muntada», amb color religiós. És hora d'afrontar amb valentia aquesta situació. Hem de saber que una fe que no s'expressa i no es comunica és una «fe» que mor.

I, per la nostra part, els capellans no volem esser «bruixots» d'uns actes religiosos quasi màgics que tendrien per funció protegir de certs mals o donar l'oportunitat de quedar bé amb els amics i de demostrar que «qui les té, les sona».

Ja sé que es tracta d'un problema que no resoldrem amb poc temps, però vull ajudar amb aquesta reflexió a prendre postures més definides i a no malmenar i tudar uns sagraments, que suposen una actitud de fe sincera.

BARTOMEU TAULER

Notícies d'Església

ACTIVITATS PROGRAMADES EL MES DE GENER

Dia 11, dissabte

Reunió dels grups d'Acció Social de pobles, a la rectoria de Montuiri, a les 3,30 horabaixa.

Tema: les presons (d'adults i de joves).

Dia 13, dilluns

Reunió pels pares dels qui han de fer la 1.ª Comunió dins l'any 1986. A la rectoria, a les 8,45.

Dies 14 i 15

Torna recomençar la catequesi parroquial, de primer fins a cinquè, amb els temes del segon trimestre.

Dia 19, diumenge

Beneïdes de St. Antoni, a les 12 del migdia.

Dia 22, dimecres

Reunió del Consell Parroquial, per a programar les activitats de Quaresma i Pasqua.

COLLECTA DE CARITAS

La collecta de Caritas de Nadal va recollir 73.640 pessetes. I en la collecta d'aliments duita a les Franciscanes del Carrer Salas, s'entregaren 16.700 pessetes, endemés de 218 pots o paquets de pastes, embotits, sucre, galletes, llet i altres.

MATINES

Fa alguns anys que l'Església de Montuiri, per a les festes de Nadal i sobretot a Matines, vol presentar un aire diferent, més humà i, a la vegada, més joventut. Enguany es canvià la decoració de les neules i es passejaren unes pancartes, durant les matines, l'escrit de les quals «calava endins»: ens feien reviure la dimensió universal del nostre cristianisme.

En aquesta ocasió cantà la sibil·la la nina Aina González Pinteño.

DEMOGRAFIA

MATRIMONIS

Per error, no consignarem en el seu moment el casament realitzat dia 13 d'abril de 1985, a l'església parroquial de Montuiri:

Joan Bergas Gallard amb Jerònia Fiol Roig.

21 desembre de 1985.— Gabriel Fullana Amengual amb Catalina Moll Fornés, a la capella del Puig de St. Miquel.

NAIXEMENTS

Deixarem de consignar:

Dia 8 de novembre de 1985: Anna Basagaña Villa, filla de Miquel i de Victòria.

DIFUNTS

1 desembre.— Antònia Tous Amengual, 67 anys, fadrina, a. «Tous».

8 desembre.— Margalida Amengual Mora, 72 anys, viuda, a. «Antiga».

23 desembre.— Joana Aina Roscar Jaume, 81 anys, casada, a. «Titina».

23 desembre.— Francesc Barceló Bauzá, 77 anys, vidu, a. «Santjoaner».

BALANÇ DEMOGRAFIC - 1985

NAIXEMENTS: 14 (8 nins i 6 nines).

DEFUNCIONS: 25 (12 homes i 13 dones), només 20 queden registrats a Montuiri.

MATRIMONIS: 5 (només 3 parelles de montuïrers s'han casat a Montuiri).

(Pèrdua: 4 homes i 7 dones).